

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/159/2006

NAJWAŻNIEJSZE CELE DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

W październikowym badaniu¹ poddaliśmy ocenie Polaków szereg ogólnych problemów o charakterze zarówno politycznym, gospodarczym, jak i społecznym, których rozwiązanie w mniejszym lub większym stopniu leży w kompetencjach rządu. Respondenci oceniali m.in. wagę każdego z nich jako zadania stojącego przed rządem. Zagadnienie to jest z pewnością istotne po ostatniej rekonstrukcji gabinetu rządowego i spodziewaną w związku z tym modyfikacją jego priorytetów.

Poza postulatem przyspieszenia prywatyzacji, większość Polaków uznała za ważne lub bardzo ważne problemy kraju wszystkie z 24 kwestii związanych z działalnością rządu, które przedstawiliśmy ich ocenie.

W opinii społeczeństwa poza wszelkimi wątpliwościami co do istotności danego problemu pozostają takie sprawy, jak: zwalczanie bezrobocia poprzez wzrost zatrudnienia, rozwój gospodarczy, ogólna poprawa warunków bytu, ograniczanie przestępczości, zwalczanie korupcji, budowa oraz konserwacja dróg i autostrad, poprawa warunków mieszkaniowych, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz lepsze zdobywanie i wykorzystywanie środków z Unii Europejskiej. Kwestie te ogromna większość badanych (od 94% do 99%) uznała za ważne cele działalności rządu, w tym ponad połowa (od 53% do 82%) za bardzo ważne.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (197) zrealizowano w dniach 6-9 października 2006 roku na liczącej 999 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

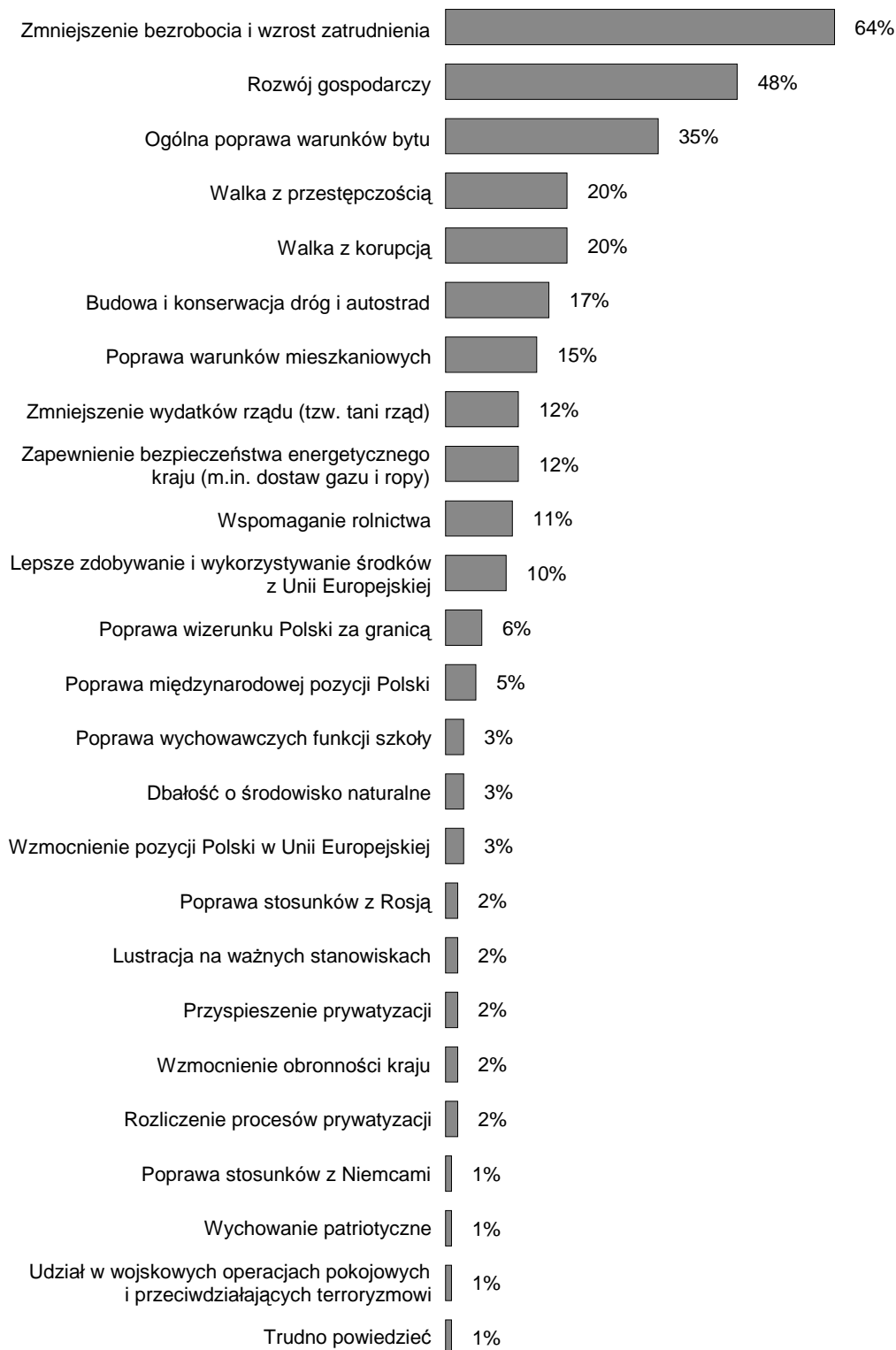
Poniżej przedstawiamy listę najważniejszych problemów do rozwiązania w naszym kraju. Które z nich, Pana(i) zdaniem, powinny stać się bardziej ważnymi, a które mniej ważnymi celami działalności rządu? Proszę ocenić wagę każdego z tych problemów	Bardzo ważny	Ważny	Mało ważny	W ogóle nieważny	Trudno powiedzieć
	w procentach				
Zmniejszenie bezrobocia i wzrost zatrudnienia	82	17	0	0	1
	99		0		
Rozwój gospodarczy	69	30	0	0	1
	99		0		
Ogólna poprawa warunków bytu	66	31	2	0	1
	97		2		
Walka z przestępczością	67	29	3	0	1
	96		3		
Walka z korupcją	66	29	3	0	2
	95		3		
Budowa i konserwacja dróg i autostrad	54	41	3	1	1
	95		4		
Poprawa warunków mieszkaniowych	53	42	4	0	1
	95		4		
Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju (m.in. dostaw gazu i ropy)	54	40	4	0	2
	94		4		
Lepsze zdobywanie i wykorzystywanie środków z Unii Europejskiej	53	41	2	0	4
	94		2		
Poprawa wizerunku Polski za granicą	49	43	5	0	3
	92		5		
Dbałość o środowisko naturalne	46	46	6	0	2
	92		6		
Poprawa międzynarodowej pozycji Polski	43	48	5	0	4
	91		5		
Wzmocnienie pozycji Polski w Unii Europejskiej	41	50	5	0	4
	91		5		
Zmniejszenie wydatków rządu (tzw. tani rząd)	58	32	6	1	3
	90		7		
Wspomaganie rolnictwa	39	51	7	1	2
	90		8		
Poprawa wychowawczych funkcji szkoły	36	50	10	1	3
	86		11		
Poprawa stosunków z Rosją	32	52	10	1	5
	84		11		
Poprawa stosunków z Niemcami	28	55	11	1	5
	83		12		
Wzmocnienie obronności kraju	31	51	12	2	4
	82		14		
Wychowanie patriotyczne	22	45	24	6	3
	67		30		
Rozliczenie procesów prywatyzacji	25	39	22	6	8
	64		28		
Lustracja na ważnych stanowiskach	26	36	21	8	9
	62		29		
Udział w wojskowych operacjach pokojowych i przeciwdziałających terroryzmowi	16	37	29	10	8
	53		39		
Przyspieszenie prywatyzacji	10	31	38	11	10
	41		49		

Dosyć istotne okazały się również takie sprawy, jak: poprawa wizerunku Polski za granicą, wzmocnienie pozycji naszego kraju w Unii Europejskiej oraz na arenie międzynarodowej, dbałość o środowisko naturalne, zmniejszenie wydatków rządu oraz wsparcie dla rolnictwa. W dalszej kolejności za ważną lub bardzo ważną uznano poprawę wychowawczych funkcji szkoły, polepszenie stosunków z Rosją i z Niemcami oraz wzmocnienie obronności kraju. Stosunkowo najczęściej natomiast jako mało ważne lub w ogóle nieistotne wymieniano takie sprawy, jak: wychowanie patriotyczne, rozliczenie procesów prywatyzacji, lustracja oraz udział w wojskowych operacjach pokojowych i antyterrorystycznych. Jednak i te sprawy częściej określano mianem ważnych celów działalności rządu niż mało istotnych lub w ogóle niemających znaczenia sfer jego działania.

W celu ustalenia hierarchii problemów kraju wymagających w opinii społeczeństwa koniecznych rozwiązań poprosiliśmy respondentów, aby z przedstawionej listy 24 spraw wybrali trzy najistotniejsze.

Najważniejszą kwestią, która – zdaniem 64% ankietowanych – powinna stanowić priorytetowy przedmiot działalności rządu, jest zmniejszenie bezrobocia oraz wzrost zatrudnienia. Ponadto w czołówce problemów wymagających w opinii respondentów wzmocnionych działań gabinetu rządowego znalazły się: spowodowanie wzrostu gospodarczego (48% wskazań) oraz zapewnienie ogólnej poprawy warunków bytu (35%). W dalszej kolejności respondenci postulowali walkę z przestępczością oraz zwalczanie korupcji (po 20% wskazań), a także budowę i konserwację dróg i autostrad (17%), poprawę warunków mieszkaniowych (15%), ograniczenie wydatków rządu (12%), zapewnienie energetycznego bezpieczeństwa kraju (12%), wsparcie dla rolnictwa (11%), bardziej efektywne uzyskiwanie funduszy unijnych oraz lepsze nimi gospodarowanie (10%). Wypowiadając się w sprawie priorytetów działalności rządu badani wyraźnie rzadziej zwracali uwagę na: poprawę wizerunku Polski za granicą, wzrost pozycji naszego kraju w Unii Europejskiej oraz na szerszej arenie międzynarodowej, wzmocnienie wychowawczych funkcji szkoły czy też dbanie o środowisko naturalne (od 3% do 6% wskazań). Stosunkowo najrzadziej natomiast wskazywali na postulat poprawy stosunków z Rosją lub z Niemcami, wzmocnienie obronności kraju, lustrację osób zajmujących ważne stanowiska, rozliczenie procesów prywatyzacji, wychowanie patriotyczne czy też udział w wojskowych operacjach pokojowych i przeciwdziałających terroryzmowi (1%–2% wskazań przy wyborze trzech najistotniejszych kwestii).

RYS. 1. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY KRAJU W OPINII POLAKÓW

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wybrać z przedstawionej listy trzy najważniejsze problemy do rozwiązania w naszym kraju

Znaczenie przypisywane poszczególnym kwestiom nieco odmiennie przedstawia się w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych. Na przykład mężczyźni nieco częściej niż kobiety postulują potrzebę rozwoju gospodarczego, budowę dróg i autostrad oraz walkę z korupcją, natomiast kobiety częściej zwracają uwagę na takie problemy społeczne, jak: walka z bezrobociem, poprawa warunków mieszkaniowych czy też ogólna poprawa warunków bytu. Częściej też domagają się od rządu zwalczania przestępczości.

Stosunkowo znaczne różnice w określaniu priorytetów działań rządu wiążą się z poziomem wykształcenia respondentów oraz ich statusem materialnym. Lepiej wykształceni oraz uzyskujący wyższe dochody w przeliczeniu na jedną osobę w rodzinie wyraźnie częściej niż pozostali podkreślają znaczenie wzrostu gospodarczego, efektywnego zdobywania i wykorzystywania funduszy unijnych oraz poprawę wizerunku Polski za granicą. Natomiast osoby gorzej wykształcone oraz mniej zarabiające znacznie częściej zwracają uwagę na kwestie w ich odczuciu bardziej podstawowe, gdyż nierzadko dotyczące ich osobiście, takie jak: zmniejszenie bezrobocia, poprawa warunków mieszkaniowych oraz wsparcie dla rolnictwa. Osoby te relatywnie też częściej niż inne postulują walkę z przestępczością.

Respondenci o lewicowych i centrowych poglądach politycznych nieco częściej niż badani o orientacji prawicowej domagają się zmniejszenia bezrobocia, lepszego gospodarowania funduszami unijnymi, a także poprawy wizerunku Polski za granicą oraz wzmocnienia pozycji naszego kraju w Unii Europejskiej. Natomiast ankietowani utożsamiający się z prawicą stosunkowo częściej niż pozostali wskazują na konieczność zwalczania przestępczości, walkę z korupcją oraz lustrację osób zajmujących ważne stanowiska (zob. tabele aneksowe).

Opracował
Rafał BOGUSZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Proszę wybrać z poniższej listy trzy najważniejsze problemy do rozwiązania w naszym kraju.

1 - Rozwój gospodarczy; 2 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju (m.in. dostaw gazu i ropy);
 3 - Zmniejszenie bezrobocia i wzrost zatrudnienia; 4 - Przyspieszenie prywatyzacji; 5 - Budowa
 i konserwacja dróg i autostrad; 6 - Poprawa warunków mieszkaniowych; 7 - Ogólna poprawa warunków bytu;
 8 - Walka z przestępczością; 9 - Zmniejszenie wydatków rządu (tzw. tani rząd)

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	48	12	64	2	17	15	35	20	12
Płeć									
Mężczyźni	54	13	59	2	21	11	31	17	11
Kobiety	43	10	70	1	14	19	40	23	12
Wiek									
18-24 lat	46	7	66	3	21	15	29	15	12
25-34	53	8	70	2	22	22	32	19	10
35-44	49	12	61	1	16	14	42	15	12
45-54	53	14	63	2	19	15	32	20	13
55-64	47	15	61	2	17	12	35	20	16
65 lat i więcej	40	14	66	1	9	14	43	32	9
Miejsce zamieszkania									
Wieś	47	11	63	2	15	14	32	23	9
Miasto do 20 tys.	50	16	64	4	19	17	30	19	17
20-100 tys.	51	13	71	0	14	17	39	17	10
101-500 tys.	50	10	63	1	23	15	36	16	12
501 tys. i więcej mieszk.	43	10	64	4	18	14	45	27	15
Wykształcenie									
Podstawowe	42	12	68	1	14	17	38	28	12
Zasadnicze zawodowe	45	12	67	2	18	19	37	18	9
Średnie	51	11	64	3	20	13	34	17	14
Wyższe	62	16	57	3	16	9	31	16	11
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	69	12	60	2	22	7	36	11	11
Prac.umysł.niż.szczebła	60	9	63	0	12	10	28	25	18
Pracownicy fiz.- umysł.	50	20	63	0	20	24	36	22	13
Robotnicy wykwalifikowani	49	13	62	2	14	13	48	19	9
Robotnicy niewykwalifik.	35	11	61	12	28	26	23	16	10
Rolnicy	58	15	58	0	14	16	21	0	10
Pracujący na własny rach.	64	13	49	3	30	7	30	11	13
Bierni zawodowo									
Renciści	44	13	71	0	18	18	27	26	11
Emeryci	39	13	65	2	14	14	44	28	10
Uczniowie i studenci	47	7	64	4	23	12	24	17	13
Bezrobotni	41	5	76	1	13	17	33	18	15
Gospodynie domowe i inni	48	7	67	0	17	26	45	19	8
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	54	10	66	1	22	14	34	16	11
spółce właścicieli									
prywatnych i państwa	53	17	56	3	15	11	36	25	7
sekt. pryw. poza rolnictw.	55	14	62	1	17	16	37	18	15
prywatnym gosp. rolnym	55	15	58	3	15	19	18	4	9
Dochody na jedną osobę									
Do 300 zł	42	9	70	2	13	22	27	20	10
301-500	43	11	71	2	14	18	42	25	12
501-900	44	12	65	1	15	16	41	22	14
901-1200	47	15	69	1	20	13	38	17	12
Powyżej 1200 zł	69	23	49	5	26	8	24	9	6
Ocena własnych war. mater.									
Złe	39	12	71	1	10	24	41	21	14
Średnie	49	12	67	1	17	14	40	20	12
Dobre	54	12	56	4	23	11	25	19	10
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	51	10	64	4	14	20	36	24	13
Raz w tygodniu	45	12	64	2	17	15	34	22	9
1-2 razy w miesiącu	49	14	66	2	18	19	30	21	16
Kilka razy w roku	55	12	68	1	17	11	38	18	16
W ogóle nie uczestniczy	47	7	60	3	21	15	45	15	10
Poglądy polityczne									
Lewica	55	14	66	2	19	11	28	15	11
Centrum	46	10	65	1	18	18	40	19	14
Prawica	51	13	58	3	17	15	29	22	10
Trudno powiedzieć	42	11	72	1	15	15	42	23	11

(continued)

Tabela 1. cd. 10 - Walka z korupcją; 11- Wychowanie patriotyczne; 12 - Lepsze zdobywanie i wykorzystywanie środków z Unii Europejskiej; 13 - Poprawa międzynarodowej pozycji Polski; 14 - Wspomaganie rolnictwa; 15 - Poprawa wychowawczych funkcji szkoły; 16 - Wzmocnienie obronności kraju; 17 - Poprawa wizerunku Polski za granicą; 18 - Wzmocnienie pozycji Polski w Unii Europejskiej

(%)

	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Ogółem	20	1	10	5	11	3	2	6	3
Płeć									
Mężczyźni	23	1	11	3	12	3	1	6	4
Kobiety	17	2	9	6	11	4	2	6	2
Wiek									
18-24 lat	29	2	15	8	5	1	2	4	9
25-34	16	0	14	2	10	3	2	6	2
35-44	14	1	11	3	13	8	1	8	3
45-54	20	1	8	5	9	6	2	5	2
55-64	22	1	8	4	9	1	2	9	0
65 lat i więcej	19	3	4	5	19	1	2	4	2
Miejsce zamieszkania									
Wieś	20	1	8	5	25	4	2	4	3
Miasto do 20 tys.	23	1	10	5	4	2	1	7	3
20-100 tys.	21	3	10	5	2	3	2	5	3
101-500 tys.	19	2	12	3	3	3	2	10	4
501 tys.i więcej mieszk.	15	0	13	5	2	6	0	7	2
Wykształcenie									
Podstawowe	19	2	6	3	20	3	2	3	3
Zasadnicze zawodowe	22	0	9	3	12	4	2	4	4
Średnie	20	2	10	7	6	4	2	8	2
Wyższe	19	1	23	4	2	1	1	12	2
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	14	1	21	6	2	3	0	6	4
Prac.umysł.niż.szczębła	18	2	15	5	5	3	2	12	4
Pracownicy fiz.- umysł.	12	0	10	5	1	4	1	7	0
Robotnicy wykwalifikowani	26	1	10	1	10	5	4	1	3
Robotnicy niewykwalifik.	35	2	0	2	19	4	0	3	2
Rolnicy	10	0	7	6	50	7	0	3	7
Pracujący na własny rach.	15	0	22	5	3	0	0	20	0
Bierni zawodowo									
Renciści	21	0	6	2	16	5	4	4	2
Emeryci	20	3	5	5	14	1	1	6	1
Uczniowie i studenci	33	2	21	8	0	2	3	5	9
Bezrobotni	20	1	7	4	16	7	1	4	4
Gospodynie domowe i inni	7	0	3	8	12	2	0	11	0
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	19	3	13	5	5	4	4	8	1
spółce właścicieli									
prywatnych i państwa	17	0	12	4	10	3	0	10	5
sekt. pryw. poza rolnict.	21	0	13	4	4	4	1	6	3
prywatnym gosp. rolnym	9	0	8	5	49	7	0	4	7
Dochody na jedną osobę									
Do 300 zł	13	0	7	5	29	15	1	4	1
301-500	21	1	11	1	9	1	1	5	3
501-900	18	2	11	7	7	3	2	5	3
901-1200	22	3	7	3	5	1	2	8	3
Powyżej 1200 zł	24	1	19	6	4	1	0	10	2
Ocena własnych war. mater.									
Złe	15	1	7	4	17	4	1	5	1
Średnie	19	2	9	4	10	3	2	4	3
Dobre	25	1	13	6	8	4	2	9	5
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	17	4	9	2	14	3	0	4	1
Raz w tygodniu	20	1	10	5	13	4	3	6	4
1-2 razy w miesiącu	20	1	9	4	11	2	1	4	2
Kilka razy w roku	19	1	7	4	7	3	0	8	3
W ogóle nie uczestniczy	22	2	17	5	5	1	1	6	3
Poglądy polityczne									
Lewica	20	2	14	4	8	3	1	9	5
Centrum	18	0	12	7	10	4	1	5	2
Prawica	26	2	8	3	9	3	3	5	3
Trudno powiedzieć	15	1	8	4	17	4	2	6	3

(continued)

Tabela 1. cd. 19 - Poprawa stosunków z Niemcami; 20 - Poprawa stosunków z Rosją; 21 - Dbałość o środowisko naturalne; 22 - Udział w wojskowych operacjach pokojowych i przeciwdziałających terroryzmowi; 23 - Rozliczenie procesów prywatyzacji; 24 - Lustracja na ważnych stanowiskach

(%)

	19	20	21	22	23	24	Liczba osób
Ogółem	1	2	3	1	2	2	988
Płeć							
Mężczyźni	2	4	3	1	2	2	472
Kobiety	1	1	3	1	1	2	516
Wiek							
18-24 lat	2	2	3	1	0	3	152
25-34	0	1	1	0	3	1	179
35-44	1	3	4	1	1	4	156
45-54	2	2	1	1	3	2	190
55-64	2	1	7	2	1	1	136
65 lat i więcej	1	3	3	0	1	2	176
Miejsce zamieszkania							
Wieś	1	1	3	1	1	2	364
Miasto do 20 tys.	1	1	2	2	1	1	136
20-100 tys.	2	5	3	0	2	2	199
101-500 tys.	3	3	3	0	1	3	171
501 tys. i więcej mieszk.	1	4	3	0	2	1	117
Wykształcenie							
Podstawowe	1	1	2	1	1	1	280
Zasadnicze zawodowe	2	3	5	1	2	2	253
Średnie	1	4	3	0	1	3	346
Wyższe	2	2	2	1	3	4	109
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	3	0	2	0	2	3	62
Prac. umysł. niż. szczebla	0	2	1	0	2	1	99
Pracownicy fiz.- umysł.	2	3	2	0	1	3	84
Robotnicy wykwalifikowani	0	1	2	1	3	4	104
Robotnicy niewykwalifik.	2	3	2	2	0	0	35
Rolnicy	0	6	8	0	0	0	40
Pracujący na własny rach.	0	11	0	6	0	0	32
Bierni zawodowo							
Renciści	0	1	3	2	0	1	82
Emeryci	2	3	4	1	1	2	216
Uczniowie i studenci	1	1	0	0	0	4	83
Bezrobotni	1	1	7	0	4	2	99
Gospodynie domowe i inni	4	3	4	0	6	3	50
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	1	1	2	0	1	3	138
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	1	4	2	1	2	2	69
sekt. pryw. poza rolnict.	1	3	1	1	1	2	212
prywatnym gosp. rolnym	0	5	8	0	0	0	44
Dochoady na jedną osobę							
Do 300 zł	0	3	3	0	0	0	72
301-500	2	1	1	0	0	4	155
501-900	2	1	3	0	2	2	249
901-1200	2	2	4	0	2	4	101
Powyżej 1200 zł	1	6	3	0	1	2	76
Ocena własnych war. mater.							
Złe	1	1	3	1	2	2	246
Średnie	2	3	3	0	2	2	427
Dobre	2	3	4	1	1	2	315
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	1	1	3	1	1	1	85
Raz w tygodniu	1	2	2	1	3	3	472
1-2 razy w miesiącu	3	2	3	0	0	3	160
Kilka razy w roku	1	3	5	1	1	0	165
W ogóle nie uczestniczy	2	2	5	1	0	1	107
Poglądy polityczne							
Lewica	1	5	1	0	1	1	134
Centrum	1	2	4	1	1	1	284
Prawica	1	4	3	1	4	5	317
Trudno powiedzieć	2	0	4	1	0	0	252